

Pripomienky k PI/2019/79 k návrhu novely zákona č. 355/2007

Iniciatíva pre uvedenie si rizík očkovania, o.z., podáva nasledovné pripomienky

1. Odstránenie sankcií

Súhlasíme s odstránením priamej finančnej sankcie za odmietnutie očkovania, a to z dôvodov:

- rešpektovania dôstojnosti človeka a jeho telesnej integrity v súlade s požiadavkou na ochranu základných ľudských práv a slobôd.

- doteraz platný spôsob riešenia v priestupkovom konaní považujeme za nezákonný. Podľa zákona č. 372/1990 o priestupkoch, § 2 (1), "*Priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo inom zákone,...*" Z toho vyplýva, že odmietnutie očkovania by mohlo byť priestupkom iba v prípade, že by "ohrozovalo záujem spoločnosti".

Jediný relevantný záujem spoločnosti je v tomto prípade zabrániť šíreniu ochorenia. Väčšina povinných vakcín aplikovaných podľa súčasnej očkovacej schémy však nemá preukázanú takúto schopnosť. Najlepším príkladom je povinné očkovanie proti tetanu, ktorý ani nie je prenosný z človeka na človeka. Naopak, máme zaznamenané množstvo prípadov postvakcinačného zhoršenia zdravotného stavu detí, čo nie je záujmom spoločnosti.

2. Diskriminácia

Návrh odoprieť dieťaťu dochádzku do materských škôl z dôvodu neabsolvovania povinných očkovaní je koncepcne zlý a diskriminujúci z viacerých dôvodov:

Základný predpoklad návrhu je, že (z rozhodnutia rodičov) neočkované deti v materskej škole nejakým spôsobom zdravotne ohrozujú ostatné deti, najmä deti neočkovateľné zo zdravotných dôvodov, a to zrejme viac než všetky ostatné osoby s ktorými sa dieťa stretáva. Považujeme ho za vedecky nedokázaný a žiadame ministerstvo, aby zverejnilo analýzy z ktorých vychádzalo.

Okrem toho, podľa ministerky zdravotníctva, prijaté bude dieťa:

- „*ktoré sa podrobilo povinnému pravidelnému očkovaniu zodpovedajúcemu veku dieťaťa podľa očkovacieho kalendára*
- *alebo má potvrdenie od ošetrojúceho lekára, že je proti nákaze imúnne*
- *alebo nemôže byť očkované pre trvalú kontraindikáciu*".
- Ministerstvo zároveň počíta s tým, že medzi očkovanými deťmi sa budú nachádzať aj také deti, ktoré nemajú merateľné hladiny protilátok (zlyhanie vakcíny). Nie je ich vôbec málo.

Sú tu teda 3 skupiny detí, ktoré sú na tom z epidemiologického hľadiska rovnako (vnímavé voči ochoreniu), ale z dochádzky do materských škôl majú byť vylúčené len deti, ktorých rodičia odmietli ich očkovanie. Rodičia pochybujú o epidemiologickom význame takéhoto jednostranného opatrenia a vnímajú ho ako formu ekonomického a sociálneho nátlaku a diskriminácie.

3. Rozpor so zámermi ministerstva školstva

Návrh je v priamom rozpore s Plnením akčného plánu č. 1 Implementačného plánu Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania schváleného vládou Slovenskej republiky dňa 27. Júna 2018, ktorý je do praxe zavádzaný napr. v návrhu novely zákona č. 245/2008 (PI/2019/78).

4. Chýba vymedzenie

Ministerstvo predkladá návrh s tým cieľom, aby *„Deti v predškolských zariadeniach... boli efektívnejšie chránené pred zavlečením závažných infekčných ochorení do kolektívu“*. Podmienkou prijatia dieťaťa má byť preto *„podrobenie povinnému pravidelnému očkovaníu zodpovedajúcemu veku dieťaťa podľa očkovacieho kalendára...“*

Takéto vymedzenie ide vysoko nad rámec zamýšľaného cieľa. Pre ochranu pred zavlečením ochorenia je relevantné len také očkovanie, **ktoré má preukázateľnú schopnosť zabrániť šíreniu ochorenia**. Nie je dôvod vyžadovať také vakcíny, ktoré nemajú túto schopnosť (viz. príloha).

Ministerstvo zdravotníctva by malo tieto fakty jasne deklarovať a koncepčne pomenovať ochorenia, u ktorých považuje očkovanie za účinný nástroj prevencie ich šírenia, a u ktorých iba za nástroj ochrany osobného zdravia. Žiadne opatrenia by potom nemali ísť nad rámec tejto koncepcie. Táto požiadavka je v súlade s Ústavou SR čl.13 (4): *„Pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ.“*

Navyše, ministerstvo berie do úvahy len ochorenia preventabilné očkovaním v rozsahu povinného očkovacieho kalendára. Žiadame ministerstvo, aby začalo vyhodnocovať zdravie detí v plnom rozsahu a porovnávať celkovú chorobnosť očkovaných a neočkovaných detí.

5. Systémové problémy

Návrh je neúplný, pretože neadresuje dlhodobé problémy, ktoré sprevádzajú systém očkovania. Napriek formálnej povinnosti, slovenská pediatria ešte stále nie je v stave rozpoznávať vedľajšie účinky očkovania, hlásiť ich, predchádzať im a efektívne pomáhať deťom postihnutým postvakcinačnými následkami. Za takto postihnuté deti nepreberá zodpovednosť ani štát a neexistuje mechanizmus, ktorý by odškodňoval postihnuté rodiny. Celé bremeno zodpovednosti za dieťa poškodené očkovaním stále leží na pleciah rodiča.

Vyzývame ministerstvo, aby sa zaoberalo týmito problémami. Malá pozornosť sa venuje celkovému zdraviu detí ktoré je v zlom stave, a prirodzeným spôsobom jeho podpory, napr. otužovaním, zdravou stravou, dostatkom pohybu, elimináciou elektrosmogu; v materských a základných školách masívne pribúdajú prístupové body Wifi, hoci nie sú nevyhnutné k technickému zabezpečeniu výučby. Naopak, slovenskí odborníci upozorňujú na ťažkosti s pozornosťou detí súvisiacu s používaním mobilov v škole a vznik závislosti od používania bezdrôtovej siete. Problematiku je potrebné skúmať aj vo svetle nových výskumných prác ktoré poukazujú na riziká trvalého vystavenia elektromagnetickému žiareniu, obzvlášť u detí. Podľa našich informácií, Francúzsko pristúpilo až k zákazu sietí Wifi na školách v súlade s odporúčaním Parlamentného zhromaždenia Rady Európy z roku 2013. Očakávame, kedy a ako sa ministerstvo postaví k tejto problematike.

Všetky pripomienky považujeme za zásadné.

Iniciatíva pre uvedomenie si rizík očkovania, o.z.

IČO: 42126835

Pre ďalšie informácie sa obráťte na: kontakt@rizikaockovania.sk

Príloha - očkovanie a šírenie ochorenia

- Podľa aktuálneho stavu vedeckého poznania, šíreniu ochorenia **nedokáže** účinne zabrániť vakcína proti **tetanu, záškrtu, čiernemu kašľu** (acelulárna vakcína) a **detskej obrne** (inaktivovaná vakcína). Tieto vakcíny boli navrhnuté a slúžia len na zníženie rizika vážneho priebehu ochorenia u očkovaného človeka. Očkovaný človek prenáša ochorenia tak ako neočkovaný (s výnimkou tetanu, ktorý sa ani neprenáša z človeka na človeka).
- Vakcína proti vírusovej **hepatitíde B** by principiálne mohla brániť šíreniu ochorenia, avšak spôsob prenosu - sexuálnym stykom a krvou - sa, dúfajme, materských škôl netýka. Dieťa sa môže nakaziť pri pôrode od infikovanej matky, toto riziko eliminuje zavedený a dlhodobý úspešný predpôrodný skrining. Iné cesty prenosu na dieťa sú raritné.
- Existujú indície, že šírenie ochorenia by mohla znižovať vakcína proti **Hemofilovým invazívnym ochoreniam spôsobeným typom B**, avšak je určená len na ochranu najmenších detí a jej účinnosť u významnej časti detí vyvanie už **pred** vekom nástupu do materskej školy, takže jej vyžadovanie nie je rozumne zdôvodniteľné.
- Vakcína proti **pneumokokom** pravdepodobne znižuje šírenie ochorenia, avšak je zameraná len proti 10 resp. 13 sérotypom z cca 100 známych, a v očkovanej populácii sa veľmi rýchlo uplatňujú také sérotypy, ktoré vakcína nezachytáva. Jej prínos pre "kolektívnu imunitu materskej školy" je sporný aj z toho dôvodu, že účinok pomerne rýchlo slabne.
- Živé vakcíny proti **osýpkam, mumpsu a rubeole** by mohli mať do istej miery schopnosť predchádzať šíreniu ochorenia, samozrejme za predpokladu, že vakcína viedla u toho-ktorého dieťaťa k predpokladanej imunitnej odpovedi.
- Účinnosť vakcín treba obozretne posudzovať, najmä vo svetle aktuálnych epidémií, kde na Slovensku v roku 2018 až 81 % chorých na osýpky bolo očkovaných aspoň jednou dávkou vakcíny, spomedzi tých, ktorí mohli byť očkovaní z hľadiska veku a kontraindikácií. Podobne dopadli aj epidémie mumpsu.